

POLSKA
ORGANIZACJA
TURYSTYCZNA

ABC

INFORMACJI TURYSTYCZNEJ

POLSKA ORGANIZACJA TURYSTYCZNA
WARSZAWA 2023/2024

Skrypt został przygotowany z okazji 60-lecia Polskiego Systemu Informacji Turystycznej (2023 r.) przez Zarząd Forum Informacji Turystycznej w składzie Joanna Liberadzka-Duras (przewodnicząca), Marcin Pałach (wiceprzewodniczący), Jacek Janowski, Liliana Topolnicka-Waszczyk, Marcin Dąbrowski, Piotr Kończewski, Robert Nieroda, Sylwia Mytnik, we współpracy z Polską Organizacją Turystyczną oraz Ministerstwem Sportu i Turystyki.

ARTYKUŁY:

- 1. Co to jest informacja turystyczna .....str. 4**
Jacek Janowski, Liliana Topolnicka-Waszczyk, Polska Organizacja Turystyczna
- 2. Jak założyć punkt informacji turystycznej .....str. 5**
dr Dominik Borek, Departament Turystyki, Ministerstwo Sportu i Turystyki,
Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
- 3. Korzyści z prowadzenia punktu informacji turystycznej .....str. 8**
Marcin Pałach, Zarząd FIT
- 4. Korzyści z certyfikacji punktu informacji turystycznej .....str. 10**
Marcin Dąbrowski, Zarząd FIT
- 5. Jak umiejscowić drogowy znak turystyczny .....str. 12**
Piotr Kończewski, Zarząd FIT;
dr Dominik Borek, Departament Turystyki, Ministerstwo Sportu i Turystyki,
Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

WPROWADZENIE

Szanowni Państwo,

z przyjemnością prezentujemy naszą najnowszą broszurę poświęconą tworzeniu nowych punktów informacji turystycznej oraz drogowych znaków turystycznych. Zapraszamy do zapoznania się tematyką, która jest bliska wszystkim osobom chcącym promować najpiękniejsze zakątki naszego kraju, dla których kontakt z turystami jest pasją stwarzającą nowe wspaniałe możliwości.

W niniejszej publikacji zwięźle i klarownie przedstawiamy istotę tworzenia punktów i centrów informacji turystycznej oraz drogowych znaków turystycznych. Posiadają one bowiem nie tylko wartość informacyjną, ale podnoszą w pewnym sensie rangę atrakcji turystycznych poprzez ich uprzystępnienie dla odbiorców.

Turystyka jest branżą dynamicznie reagującą na zmiany i ulegającą przeobrażeniom pod wpływem najnowszych trendów i nowoczesnej technologii. Z jednej strony stanowi to wyzwanie, jednak daje także ogrom możliwości. Oprócz kontaktu bezpośredniego z turystą zrodziła się potrzeba komunikacji cyfrowej i mobilnej. Dzięki digitalizacji poszczególnych punktów informacyjnych możemy pokazać i przekazać znacznie więcej niż tylko w formie tradycyjnej.

Niniejsza broszura stanowi praktyczne kompendium, zarówno dla tych którzy chcą ugruntować swoją wiedzę, jak i dla osób rozpoczynających działalność związaną z tworzeniem biur informacji turystycznej w Polsce. W pigułce, krok po kroku przedstawiamy zagadnienia związane z oznakowaniem, tak ważnym dla ruchu turystycznego naszego kraju.

Polska Organizacja Turystyczna jest gotowa do współpracy z Państwem, do czego gorąco namawiam.

Zapraszam do lektury i zachęcam do działania!

Rafał Szmytke, Prezes Polskiej Organizacji Turystycznej

CO TO JEST INFORMACJA TURYSTYCZNA W POLSCE

Informacja turystyczna jest niezbędnym narzędziem w dzisiejszym świecie podróży i turystyki. Oferuje ona podróżnym pełną gamę informacji, które pozwalają im w pełni cieszyć się swoją podróżą lub jej zaplanowaniem. Obejmuje zbiór i udostępnianie informacji poprzez działania przyczyniające się do sprawnego przemieszczania się turystów w czasie i przestrzeni, ułatwiających optymalne wykorzystanie poznawczych i wypoczynkowych walorów turystycznych, a także bazy oraz usług turystycznych i paraturystycznych.

Informacja turystyczna może być prowadzona przez samorząd terytorialny na poziomie gminnym, powiatowym, wojewódzkim, lub na poziomie ogólnopolskim przez organizacje, a także przez podmioty komercyjne.

Nadrzędną funkcją prowadzenia działalności punktu informacji turystycznej jest doradztwo zainteresowanym, m.in. turystom, przedsiębiorcom, jednostkom samorządowym, inwestorom, o atrakcjach i markowych produktach turystycznych, usługach hotelarskich do spędzenia wypoczynku, czasu wolnego, odbycia podróży służbowej na terenie docelowego miejsca, miasta czy obszaru.

Punkt informacji turystycznej zapewnia dostęp do informacji o lokalizacji, atrakcjach, wydarzeniach kulturalnych oraz aktywnościach sportowych, rekreacyjnych oraz pomaga w przypadku awaryjnych sytuacji, np. potencjalne zagrożenia, ostrzeżenia o niebezpiecznych obszarach, klęskach dla bezpieczeństwa turystów. Prowadzi doradztwo świadomego wyboru miejsca i czasu urlopu w zgodzie z odpowiedzialnym, zrównoważonym podróżowaniem. Propaguje maksymalne minimalizowanie negatywnego wpływu turystyki na środowisko naturalne oraz kulturę lokalną, przy jednoczesnym generowaniu możliwości zatrudnienia dla lokalnych mieszkańców.

Współczesna informacja turystyczna funkcjonuje w formule stacjonarnej, cyfrowej i mobilnej. Kreuje etos działań poprzez równoważenie potrzeb turystów z potrzebami społeczeństwa w destynacjach Polski. Dba o rozwój Global Sustainable Tourism Council, bowiem prowadzi takie działania informacyjne i praktyczne, aby przyczynić się do balansu „Natura-Ekonomia-Człowiek” w regionie.

JAK ZAŁOŻYĆ PUNKT INFORMACJI TURYSTYCZNEJ?

Informacja turystyczna to ważny element kompleksowej obsługi ruchu turystycznego, szczególnie na szczeblu regionalnym i lokalnym.

Informacja turystyczna określana jest jako:

1. Uporządkowany zbiór rzetelnych, aktualnych danych, służących organizatorom i konsumentom usług turystycznych.
  2. Metodologia gromadzenia, przetwarzania, weryfikowania i komunikatywnego udostępniania danych.
  3. System obejmujący sieć powiązanych, współpracujących ze sobą jednostek informacji turystycznej.
- Działalność punktów informacji turystycznej nie jest działalnością regulowaną – nie ma wymogu uzyskania specjalnego zezwolenia na prowadzenie tego typu działalności.
  - Rejestracja punktu informacji turystycznej zależy od formy prawnej.
  - Punkt informacji turystycznej **prowadzący działalność gospodarczą** wymaga obligatoryjnie uzyskania wpisu do CEIDG lub KRS.

Dedykowanym numerem w **Polskiej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej** dla działalności w zakresie informacji turystycznej jest **kod 79.90.B**.

Podstawowa **forma prawna** działalności prowadzonej w punkcie informacji turystycznej to:

- a) osoba prawna,
- b) jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej,
- c) osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą.

Do najpopularniejszych szczególnych form prowadzenia działalności w punkcie informacji turystycznej należą:

- a) jednoosobowe działalności gospodarcze,
- b) spółki osobowe (spółka jawna, spółka partnerska, spółka komandytowa i spółka komandytowo-akcyjna),
- c) spółki kapitałowe (spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółki akcyjne, proste spółki akcyjne),
- d) stowarzyszenia,
- e) fundacje,
- f) Lokalne Organizacje Turystyczne,
- g) Regionalne Organizacje Turystyczne,
- h) instytucje gospodarki budżetowej,
- i) samorządowe jednostki budżetowe,
- j) samorządowe zakłady budżetowe.

Wyszczególnione w lit. a-g formy prawne podlegają wpisowi do Centralnej Ewidencji i Informacji Działalności Gospodarczej (CEIDG) lub Krajowego Rejestru Sądowego (KRS).

Przykładowe wnętrza centrum informacji turystycznej w Polsce

Punkt informacji turystycznej, jeśli prowadzi działalność gospodarczą wymaga obligatoryjnie uzyskania wpisu do CEIDG lub KRS. Zgodnie z ustawą z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń – kto wykonuje działalność gospodarczą bez wymaganego zgłoszenia do ewidencji działalności gospodarczej, wpisu do rejestru działalności regulowanej lub bez wymaganej koncesji albo zezwolenia, podlega karze ograniczenia wolności albo grzywny.

Często występującą formą prowadzenia punktu informacji turystycznej są **Regionalne i Lokalne Organizacje Turystyczne:**

- członkowie organizacji turystycznej mają wpływ na działania w zakresie turystyki na obszarze funkcjonowania Regionalnych i Lokalnych Organizacji Turystycznych,
- działalność w sferze promocji jest jednym z głównych zadań organizacji,
- organizacja ma możliwość pozyskiwania środków finansowych z różnych źródeł,
- Regionalne i Lokalne Organizacje Turystyczne stanowią płaszczyznę współpracy i integracji branży turystycznej, samorządu oraz innych organizacji pozarządowych.

Punkty informacji turystycznej prowadzone są także przez jednostki samorządu terytorialnego – jako samodzielne jednostki miejskie lub podlegające pod biblioteki, muzea, ośrodki sportu.

Finansowanie wybranych form działalności informacji turystycznej:

- instytucje gospodarki budżetowej – samofinansowanie z własnych przychodów,
- samorządowe zakłady budżetowe – samofinansowanie z własnych przychodów plus dodatkowo dotacje przedmiotowe lub celowe z budżetu jednostki samorządu terytorialnego,
- jednostka budżetowa – z budżetu samorządu terytorialnego, uzyskane dochody wpłaca z powrotem do budżetu,
- Regionalne i Lokalne organizacje turystyczne – składki członkowskie, konkursy dotacyjne, projekty unijne.

Kilka punktów ważnych przy zakładaniu informacji turystycznej:

- lokalizacja – ważna z punktu widzenia kumulacji ruchu turystycznego,
- oznakowanie punktu plus oznakowanie dojścia i dojazdu,
- wyposażenie biur punktu informacji turystycznej,
- dostępność architektoniczna, wyposażenie obiektu dla osób z niepełnosprawnościami,
- kadra kompetentna (wykształcenie, znajomość języków, doświadczenie, miejsca zamieszkania),
- profil działalności dedykowany głównie usługom informacji turystycznej,
- dostępność internetowa z narzędziami komunikacyjnymi tj. www, telefon, SM, Messenger, infolinia, AI Chaty.

Usługi dodatkowe, które mogą być świadczone w punktach informacji turystycznej, zależą od formy organizacyjnej, zasobów kadrowych, możliwości lokalowych i finansowych:

- pośrednictwo w usługach przewodnickich,
- rezerwacja noclegów dla turystów,
- sprzedaż biletów na wydarzenia kulturalne i rozrywkowe,
- współorganizacja imprez turystycznych, rekreacyjnych, np. rajdów rowerowych,
- organizacja imprez turystycznych (pakietów) lub umożliwianie nabywania powiązanych usług turystycznych – **wymagany wpis** do rejestru organizatorów turystyki i przedsiębiorców ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznego prowadzonego przez marszałka województwa,
- znakowanie szlaków,
- prowadzenia badań statystycznych lub badań ruchu turystycznego,
- przechowalnia bagażu,
- wypożyczalnia rowerów,
- wypożyczalnia audioguide'ów,
- usługi ksero,
- dystrybucja i sprzedaż lokalnych pamiątek oraz map, broszur, przewodników

KORZYŚCI Z PROWADZENIA PUNKTU INFORMACJI TURYSTYCZNEJ

Informacja turystyczna występuje na każdym etapie podróży:

- przed wyjazdem – poszukiwanie informacji zazwyczaj w internecie, poprzez blogi/vlogi, relacje z podróży, a także media społecznościowe czy strony internetowe i portale danej destynacji; na imprezach turystycznych (np. targi turystyczne, festyny);
- podczas pobytu (podróży) – osobiste wizyty w punktach informacji turystycznej w danym miejscu, korzystanie ze źródeł internetowych lub materiałów drukowanych;
- po powrocie z podróży – np. relacje z pobytu, oceny personelu informacji turystycznej w mediach społecznościowych.

Punkt informacji turystycznej to **miejsce pierwszego kontaktu turysty z danym miastem lub regionem** – od jakości jego kadry zależy jakość informacji turystycznej – co oznacza, że informatorem nie powinna być przypadkowa osoba.

Centrum/Punkt informacji turystycznej – **dla turystów:**

- pełni **funkcję marketingu miejsca,**
- informatorzy są **ambasadorami miejsca,**
- informatorzy dobrze „sprzedając” dane miejsce przyczyniają się do **zwiększenia dochodów lokalnej społeczności** (zakup pamiątek, zakup usług turystycznych, gastronomicznych czy noclegowych) oraz jego **efektywnej promocji,**
- doświadczeni informatorzy są **skarbnicą wiedzy o zachowaniu i potrzebach gości** danej miejscowości (skąd i po co przyjeżdżają, o co pytają, czego im brakuje, itd.),
- w biurze informacji turystycznej powinny **powstawać materiały promocyjne** o destynacji (mają wiedzę czego szukają turyści, o co pytają itp.),
- **z pracownikami powinny ściśle współpracować służby miejskie** (drogi, parkingi, parkometry, zapotrzebowanie na transport zbiorowy do danego miejsca, sposób dystrybucji biletów czy rozkład jazdy) oraz gestorzy bazy turystycznej (hotele, gastronomia, atrakcje),
- informatorzy są **animatorami inicjatyw kulturalnych, sportowych, turystycznych, edukacyjnych, rekreacyjnych.**

Korzyści z prowadzenia punktu informacji turystycznej – dla samorządów lokalnych, przedsiębiorców, inwestorów:

- posiadanie aktualnej bazy turystycznej (noclegowa, gastronomiczna, atrakcji turystycznych, certyfikowanych produktów turystycznych, szlaków, ofert itd.) oraz kalendarza imprez,
- informacja o wielkości i strukturze ruchu turystycznego miejsca działania,
- finansowe (sprzedaż pamiątek, usług turystycznych, pośrednictwo w usługach przewodnickich),
- wpływ na kształtowanie ruchu turystycznego,
- kreowanie pozytywnego wizerunku danego obszaru lub miejscowości,
- oddelegowanie części zadań administracji publicznej, np.:
  - prowadzenie strony internetowej czy profilu w mediach społecznościowych,
  - prowadzenie ewidencji obiektów świadczących usługi hotelarskie, tzw. niekategoryzowanych, niebędących obiektami hotelarskimi oraz pól biwakowych na terenie danej gminy.
- współpraca publiczno-prywatna, ze środowiskiem biznesu i branżą hotelarsko-turystyczną
- równoważenie potrzeb turystów z potrzebami turystycznych destynacji, aby rozwijać potencjał lokalnego dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego,
- ułatwia dostęp do szerokiej gamy wiedzy na temat różnych miejsc turystycznych – dzięki aplikacjom mobilnym oraz portalom społecznościowym,
- wykwalifikowana i doświadczona kadra (informatory) to zespół który profesjonalnie zadba o:
  - promocję miejsca poprzez targi/eventy,
  - promocję poprzez organizację i współorganizację imprez studyjnych dla przedstawicieli biur podróży, mediów (dziennikarzy) oraz blogerów, vlogerów, itd.,
  - promocję interesariuszy usług i inwestycji gospodarki turystycznej.
- współpraca z lokalnymi, regionalnymi organizacjami turystycznymi oraz Polską Organizacją Turystyczną.

Złotą zasadą jest **oznakowanie punktów informacji turystycznej na mapie cyfrowej** Polski, Europy czy świata za pomocą różnych platform i stron internetowych. Wystarczy wpisać nazwę punktu informacji turystycznej w wyszukiwarce na danej platformie, a dalej dodać go do mapy poprzez odpowiednią funkcję oznaczania miejsc. Dzięki temu, turyści – inni użytkownicy będą mogli łatwo znaleźć informacje o tych lokalizacjach.

KORZYŚCI Z CERTYFIKACJI PUNKTU INFORMACJI TURYSTYCZNEJ

Certyfikacja informacji turystycznej:

- realizowana jest przez Polską Organizację Turystyczną w porozumieniu z regionalnymi organizacjami turystycznymi, i stanowi element zarządzania jakością Polskiego Systemu Informacji Turystycznej,
- przeprowadzana jest co dwa lata za pomocą dedykowanej aplikacji internetowej TurApki www.certyfikacja-it.pot.gov.pl,
- udział w procesie certyfikacji jest dobrowolny i bezpłatny,
- każdy punkt może ubiegać się o certyfikację,
- w zależności od spełnianych kryteriów, punktom informacji turystycznej przyznawane są 1, 2, 3 lub 4 gwiazdki.

Cele certyfikacji informacji turystycznej:

- tworzenie narodowej sieci jednostek informacji turystycznej współpracujących na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym,
- spójna standaryzacja centrów i punktów informacji turystycznej w Polsce w kategoriach od 1 do 4 gwiazdek,
- zapewnienie wysokiego poziomu obsługi turystów krajowych i zagranicznych,
- zwiększenie zainteresowania władz samorządowych tworzeniem i wspieraniem sieci informacji turystycznej.

Certyfikowane podmioty uzyskują **następujące korzyści:**

- **członkostwo w Forum Informacji Turystycznej oraz udział w Walnym Zgromadzeniu członków FIT.** Forum Informacji Turystycznej jest zespołem konsultacyjno-doradczym POT i stanowi płaszczyznę integracji Polskiego Systemu Informacji Turystycznej, koordynacji przedsięwzięć oraz wymiany doświadczeń,
- **promocja na portalach i mediach społecznościowych POT.** Certyfikowane punkty informacji turystycznej otrzymują możliwość szerszej promocji w Internecie swojej działalności oraz oferty turystycznej obszaru, na którym działają,
- **współpraca z POT w zakresie organizacji targów, wizyt studyjnych, kampaniach promocyjnych, udział w spotkaniach branżowych i eksperckich,**
- **włączenie jednostki do bazy krajowych punktów informacji turystycznej POT.** Informacja na temat certyfikowanych punktów jest zamieszczana w Narodowym Portalu Turystycznym www.polska.travel,
- **możliwość uczestnictwa w bezpłatnych szkoleniach dla kadr informacji turystycznej.** Organizatorem najczęściej jest Polska Organizacja Turystyczna, we współpracy z regionalnymi organizacjami turystycznymi,
- **możliwość udziału w Konkursie Polskiej Organizacji Turystycznej „Na Najlepsze Centrum Informacji Turystycznej w Polsce”.** Celem Konkursu jest promowanie dobrych praktyk w zakresie prowadzenia centrów informacji turystycznej. Na zwycięzców każdej z czterech kategorii czekają nagrody, m.in. statuetka, dyplom, wyjazdy studyjne, doposażenie punktu informacji turystycznej, kampania promocyjna w social mediach.

JAK UMIEJSCOWIĆ DROGOWY ZNAK TURYSTYCZNY?

TURYSTYCZNE ZNAKI DROGOWE JAKO ELEMENT SYSTEMU INFORMACJI TURYSTYCZNEJ

Informacja przekazywana turystom za pomocą znaków drogowych pozwala na wyróżnienie ciekawych obiektów, zaznaczenie ich unikalności, a także gwarantuje turystom swobodne i bezpieczne poruszanie się po regionie.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami znaki dla obiektów turystycznych należą do **serii E**:

UWAGA: Na potrzeby tej publikacji, aby również przedstawić pewną wariantowość znaków turystycznych, użyto rycin znaków umiejscowionych w terenie – w odróżnieniu od rycin zawartych w rozporządzeniu.

- **E-22a** „samochodowy szlak turystyczny”

stosuje się w celu wskazania początku samochodowego szlaku turystycznego oraz jego kontynuacji na skrzyżowaniach, na znaku umieszcza się nazwę szlaku, jego symbol oraz strzałkę wskazującą kierunek szlaku

- **E-22b** „obiekt na samochodowym szlaku turystycznym”

(wzór 1) stosuje się w celu wskazania szczególnej atrakcji na szlaku, na znaku umieszcza się sylwetkę wskazywanego obiektu turystycznego, strzałkę wskazującą kierunek do tego obiektu oraz ilość kilometrów (km) do obiektu

(wzór 2) stosuje się w celu wskazania kierunku do obiektu położonego przy samochodowym szlaku turystycznym, na znaku umieszcza się symbol obiektu turystycznego oraz strzałkę wskazującą kierunek do tego obiektu

- E-22c „informacja o obiektach turystycznych”

stosuje się w celu wskazania terenu, na którym znajduje się szereg godnych uwagi obiektów turystycznych, na znaku umieszcza się nazwę obszaru (miasta, regionu czasem województwa) oraz ich symbole, znaki umieszcza się przy drogach wjazdowych do obszaru

- w celu wskazania kierunku do obiektów turystycznych lub wypoczynkowych stosuje się znaki E-7 do E-12 i E-12a (drogowskazy do obiektów turystycznych lub wypoczynkowych).

(przykładowy znak E-10)

stosuje się w celu wskazania kierunku do obiektów turystycznych lub wypoczynkowych, można na nich umieszczać symbole obiektów oznaczonych znakami informacyjnymi

Informacja turystyczna z całą pewnością jest również zainteresowana umieszczeniem znaku D-34 „punkt informacji turystycznej”, który stosuje się w celu wskazania uczestnikom ruchu obiektów, w których zorganizowana jest informacja turystyczna zapewniona przez personel.

PROCEDURA DOTYCZĄCA USTAWIANIA I UTRZYMYWANIA TURYSTYCZNYCH ZNAKÓW DROGOWYCH

Zgodnie z § 11 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drodze oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzeniem: „Organizację ruchu, w szczególności zadania techniczne polegające na umieszczaniu i utrzymaniu znaków drogowych, urządzeń sygnalizacji świetlnej, urządzeń sygnalizacji dźwiękowej oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu, realizuje **na własny koszt zarząd drogi**. Nie dotyczy to umieszczania i utrzymania: (...) ust. 3 – znaków informacyjnych oznaczających obiekty mające charakter obiektów usługowych, w których jest prowadzona działalność gospodarcza, umieszczanych na wniosek zainteresowanych przedsiębiorców – zadania te realizują przedsiębiorcy prowadzący tę działalność; przepis stosuje się odpowiednio do znaków informujących o stacjach radiowych; ust. 4 znaków oznaczających szlaki turystyczne i dodatkowych znaków szlaków rowerowych – zadania te realizują zainteresowane organizacje turystyczne.”

Powyższe wyjątki są różnie interpretowane przez poszczególnych zarządców dróg, tym nie mniej w większości przypadków oznacza to, że:

- znaki E-22a (samochodowy szlak turystyczny) oraz E-12a (do szlaku rowerowego/szlaku turystyki pieszej) a także D-34 leżą w gestii organizacji turystycznej (lub innego podmiotu, który wystąpi z wnioskiem o postawienie znaku)
- znaki E-22c (informacja o obiektach turystycznych) i E-22b (obiekt na samochodowym szlaku turystycznym) oraz w przypadku drogowskazów od E-7 do E-12 (poza E-12a) leżą w gestii zarządcy drogi.

W praktyce organizacje turystyczne, inne organizacje społeczne, samorządy lokalne itp. deklarują wzięcie na siebie odpowiedzialności również za znaki E-22b oraz E-22c. Mowa tu o odpowiedzialności za umieszczenie i utrzymanie znaków drogowych (należy pamiętać, że utrzymywanie znaków to przede wszystkim dbanie o jego czystość, a więc mycie oraz odtworzenie w przypadku uszkodzeń bądź wandalizmu).

WNIOSEK (PROŚBA) O UMIESZCZENIE TURYSTYCZNEGO OZNAKOWANIA DROGOWEGO

W zależności od rodzaju drogi stosuje się następujące procedury:

- **autostrady [A] i drogi ekspresowe [S]:** wniosek składany do Regionalnej Organizacji Turystycznej (ROT), opinia wydawana przez kapitułę przy Polskiej Organizacji Turystycznej (POT), pozwolenie właściwy oddział GDDKiA
(Ze względu na bezpieczeństwo kierowców, przy autostradach i drogach ekspresowych mogą być oznakowane jedynie szczególne atrakcje o wybitnym znaczeniu dla kraju: obiekty z listy UNESCO, parki narodowe, inne ważne o znaczeniu międzynarodowym i krajowym)
- **pozostałe drogi krajowe [DK]:** wniosek składany do Regionalnej Organizacji Turystycznej (ROT), opinia wydawana przez kapitułę przy Regionalnej Organizacji Turystycznej (ROT), pozwolenie właściwy oddział GDDKiA
- **drogi wojewódzkie [DW]:** wniosek składany do Regionalnej Organizacji Turystycznej (ROT), opinia wydawana przez kapitułę przy Regionalnej Organizacji Turystycznej (ROT), pozwolenie właściwy Zarząd Dróg Wojewódzkich
- **drogi powiatowe, gminne:** wniosek składany do Lokalnej Organizacji Turystycznej (LOT) lub, (w przypadku braku LOT do PTTK lub samorządu lokalnego, opinia wydawana przez kapitułę przy Regionalnej Organizacji Turystycznej (ROT), pozwolenie właściwy zarząd dróg (powiatowych, miejskich)

Wniosek o powyższe oznakowanie (składany do odpowiedniej organizacji turystycznej lub kapituły) powinien zawierać:

- projekt graficzny znaku (zgodny z wytycznymi zawartymi w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r.);
- uzasadnienie oznakowania wybranej atrakcji turystycznej przy danej drodze.

(Projekt organizacji ruchu nie podlega opinii kapituły ds. znaków drogowych zatem nie jest konieczny w tym wniosku).

WNIOSEK O ZATWIERDZENIE PROJEKTU ORGANIZACJI RUCHU

Podmiot nie będący zarządcą drogi, którego dotyczy oznakowanie (np. organizacja turystyczna, inna organizacja społeczna, podmiot publiczny lub prywatny) wnoszący o ustawienie znaku zobowiązany jest złożyć **WNIOSEK o zatwierdzenie projektu organizacji ruchu** do odpowiedniego zarządcy drogi. Wynika to bezpośrednio z art. 10 ust. 5 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 450 ze zm.) oraz par. 4 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem (Dz. U. z 2017 r. poz. 784).

Wniosek powinien zawierać:

- nazwę projektu (np. oznakowanie szlaku turystycznego ... w ciągu drogi ... w ...)
- rodzaj organizacji ruchu (np. stała/zmienna/czasowa – w praktyce głównie stała)
- miejscowość (lub w przypadku obszaru niezabudowanego odcinek drogi)
- kategoria, nr drogi (lub nazwa ulicy), kilometrą (z podaniem strony prawej [P] lub lewej [L])
- przewidywany termin wprowadzenia organizacji ruchu
- nazwę podmiotu (osoby działającej w imieniu np. projektanta)

Do wniosku załącza się:

- projekt organizacji ruchu (rysunek techniczny przedmiotowego miejsca zawierający gotowe rozwiązania w zakresie m.in. geometrii drogi, oznakowania poziomego i pionowego, sygnalizacji świetlnej oraz innych urządzeń bezpieczeństwa ruchu wraz z propozycją wnioskowanego oznakowania)
- opinię odpowiedniego zarządcy ruchu (komendanta Policji właściwego szczebla): w przypadku projektu obejmującego drogę krajową (w tym autostrady [A] i drogi ekspresowe [S]) lub wojewódzką – komendanta wojewódzkiego Policji, a w przypadku projektu obejmującego drogę powiatową – komendanta powiatowego Policji (w przypadku projektu organizacji ruchu obejmującego wyłącznie drogi gminne opinia Policji nie jest wymagana)

Po uzyskaniu zatwierdzenia projektu organizacji ruchu w związku z wnioskiem o ustawienie oznakowania należy zawiadomić zarządcę drogi o terminie wprowadzenia organizacji ruchu (*de facto o terminie ustawienia oznakowania*). Należy podać datę wprowadzenia oznakowania, datę zatwierdzenia organizacji ruchu oraz nr sprawy.

KONSEKWENCJE PRAWNE USZKODZENIA ZNAKU TURYSTYCZNEGO

Każdy kto samowolnie niszczy, uszkadza, usuwa lub ustawia znak turystyczny podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny. Wskazany czyn jest wykroczeniem, w przypadku jego popełnienia można orzec obowiązek zapłaty równowartości zniszczonego lub uszkodzonego znaku czy też całego szlaku albo obowiązek przywrócenia do stanu poprzedniego /Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń/.

Przykłady lokacji dla nowych centrów informacji turystycznej w kraju:

- samodzielne biura w centrum miast, ze świetną lokalizacją i dogodną komunikacją dojazdu,
- lotniska, dworce kolejowe,
- muzea, galerie sztuki,
- biura podróży,
- hotele, ośrodki wypoczynkowe,
- biblioteki publiczne,
- atrakcje turystyczne np. zamki, pałace, czy parki narodowe.

Zasady kwalifikowania atrakcji do oznaczania przy drogach	Zasady zatwierdzania atrakcji do oznakowania
autostrady i drogi ekspresowe	
<ul style="list-style-type: none"> ■ z listy UNESCO ■ parki narodowe ■ inne własne o znaczeniu międzynarodowym i krajowym, po uzgodnieniu z urzędem marszałkowskim i zaopiniowaniu przez ROT <p>Znaki stawiamy nie dalej niż 40 km od obiektu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ wniosek: inwestor, projektodawca ■ opinia: kapituła przy Polskiej Organizacji Turystycznej (POT) – przedstawiciele POT, PTTK, GDDKiA oraz ROT ruchomo w zależności od regionu, z którego wpłynął wniosek ■ pozwolenie: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA)
pozostałe drogi krajowe	
<ul style="list-style-type: none"> ■ z listy UNESCO ■ parki narodowe ■ inne własne o znaczeniu międzynarodowym i krajowym, po uzgodnieniu z urzędem marszałkowskim i zaopiniowaniu przez ROT <p>Znaki stawiamy nie dalej niż 30 km od obiektu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ wniosek: inwestor, projektodawca ■ opinia: kapituła przy Regionalnej Organizacji Turystycznej ■ pozwolenie: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA)
drogi wojewódzkie	
<ul style="list-style-type: none"> ■ atrakcje o znaczeniu międzynarodowym i krajowym ■ atrakcje o znaczeniu wojewódzkim <p>Znaki stawiamy nie dalej niż 20 km od obiektu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ wniosek: inwestor, projektodawca ■ opinia: kapituła przy Regionalnej Organizacji Turystycznej ■ pozwolenie: Zarząd Dróg Wojewódzkich
drogi miejskie, powiatowe i gminne	
<ul style="list-style-type: none"> ■ atrakcje o znaczeniu krajowym, wojewódzkim i lokalnym <p>Znaki stawiamy nie dalej niż 15km/10 km od obiektu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ wniosek: inwestor, projektodawca ■ opinia: kapituła przy Regionalnej Organizacji Turystycznej ■ pozwolenie: Zarząd Dróg Miejskich, Zarząd Dróg Powiatowych

POLSKA
ORGANIZACJA
TURYSTYCZNA

Redakcja: Sylwia Mytnik – Zarząd FIT

Koordinacja projektu: Liliana Topolnicka-Waszcuk, Polska Organizacja Turystyczna

© Polska Organizacja Turystyczna, pot.gov.pl